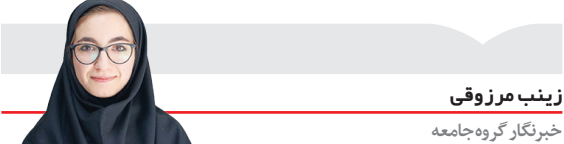

در فصل حسابو کتاب مالیات اصناف باز هم درباره آمار دكترهای فراری از مالیات اختلاف وجود دارد

داستان ادامهدار کارتخوان پزشك‌ها

زينب مرزوقی

خبرنگار گروه جامعه

اواخر سال ۱۳۹۷ بود که نمایندگان مجلس در هنگام تصویب بودجه سال ۹۸ پزشکان را مکلف کردند که براساس قانون مالیات‌های مستقیم در مطب‌های خود دستگاه کارتخوان موسوم بهPOS نصب و عدم نصب این دستگاه‌ها را مضمول جرمیه کنند تا پزشکان نیز مانند سایر صنوف جامعه، ملزم به پرداخت مالیات شوند. در سال اول تصویب این قانون، بسیاری از مراکز پزشکی خصوصی و مطب‌ها زیربار وجود دستگاه کارتخوان و مالیات دادن نرفتند و همچنان مانند سابق از شیوه گرفتن پول نقد برای دریافت حق ویزیت استفاده کردند. رفته‌رفته تعداد این پزشکان کمتر شد اما باز هم همچنان با وجود گذشت ۲ سال از آن قانون، حتی در همین تهران از درخواست کارت به کارت برای فرار از مالیات گزارش‌هایی داشته‌ایم.

مهدی موحدی یکنظر، سخنگوی سازمان امور مالیاتی کشور عصر دوشنبه در برنامه تلویزیونی اعلام کرد که از طریق سامانه وروش‌های مختلف از جمله رصد حساب‌های بانکی مشکوک به تجاری، پزشکانی که تخلف کرده بودند، شناسایی شده‌اند و اسامی آنها به ادارات کل کشور و سازمان نظام پزشکی ارسال شده است. «پزشکانی که اسامی آنها ثبت شده است از مزایای تبصره ۱۰۰ سازمان امور مالیاتی محروم شدند. این افراد به‌عنوان افراد مارک‌دار هستند که باید مالیات واقعی را پرداخت کنند. یکسری از پزشکان نظام پزشکی با حساب‌های شخصی کار نمی‌کنند و در بعضی از موارد از حساب منشی، خانواده یا یک حساب تجاری دیگر استفاده می‌کردند، حساب‌های مشکوک به تجاری شناسایی و به پرونده مالیاتی متصل شد، ضمن اینکه شناسایی پزشکان متخلف از طریق بازرسی‌های میدانی نیز صورت می‌گیرد. البته موحدی یکنظر در این برنامه تصریح کرد که تنها پزشکان نیستند، بلکه اقشار مختلف از اصناف هستند که به دنبال فرار مالیاتی هستند. در همین راستا قرار است از روش‌های نوآورانه و بدیع برای شناسایی این افراد استفاده کنند. او در ادامه درباره میزان مالیات پرداختی اصناف نیز گفت: «توسط مالیات پرداختی اصناف در سال ۱۴۰۰ میانگین یک میلیون و ۳۰۰ هزار تومان و در سال ۱۴۰۱، دو میلیون و ۵۰۰ هزار تومان و امسال پنج میلیون و ۸۰۰ هزار تومان در سال و معادل زیر ۵۰۰ هزار تومان در ماه بوده که این مالیات برابری می‌کند با مالیاتی که یک کارمند با حقوق ۱۱ میلیون تومانی پرداخت می‌کند. به‌طور میانگین ۴۰ درصد اصناف زیر ۳۰ میلیون تومان مالیات می‌دهند، همچنین میانگین نمایشگاه‌های اتومبیل امسال ۱۱ میلیون تومان، پزشکان ۲۵ میلیون تومان و طلافروشان ۱۱ میلیون تومان مالیات می‌دهند.»

بنابر گفته موحدی یکنظر سازمان امور مالیاتی در تلاش است که مالیات ستانی عادلانه را رقم بزند. نحوه گرفتن مالیات از اصناف به دو شکل است؛ یکی از طریق تسلیم اظهارنامه و دیگری تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم است. این تبصره برای مشاغل خرد است. مودیانی که درآمدی سالانه آنها کمتر از ۶ میلیارد و ۷۰۰ میلیون تومان باشد بر این اساس بدون اینکه به آنها مراجعه کنند، فروش حاصل از دستگاه‌های پوز و حساب‌های تجاری را که معرفی کرده بودند، شناسایی کرده‌اند. اسفند سال گذشته، همچنین داود منظور، رئیس کل سابق سازمان امور مالیاتی اعلام کرده بود که در چند سال گذشته پزشکان ملزم شدند در مطب‌هایشان از عابریانک استفاده کنند که بخش بزرگی از جامعه پزشکی به این موضوع توجه نکردند. نظام مالیاتی از طریق سامانه سوت‌زنی و سرشماره‌های پیامکی برای دریافت تخلفات پزشکان به محض اینکه اطلاعاتی مبنی بر اینکه پزشکی از کارتخوان استفاده نکرده است دریافت کند، اقدامات لازم را انجام می‌دهد. همچنین گفته‌بود: «در این خصوص با سازمان نظام پزشکی مکاتبه کردیم، اسامی پزشکان متخلف را داده‌ایم و در صورت تکرار تخلف امکان دارد مجوز این پزشکان باطل شود.» منظور همچنین در بهمن ۱۴۰۱ گفته بود که استقبال بالای مردم از سامانه سوت‌زنی

سازمان و دریافت تعداد قابل ملاحظه‌ای گزارش فرار مالیاتی از ارسال پیامک برای هزار و ۷۸۶ پزشک متخلف پس از محرز شدن فرار مالیاتی خبر داد. بخش زیادی از گزارش‌ها مردمی در خصوص عدم استفاده صاحبان مشاغل از دستگاه کارتخوان به سامانه سوت‌زنی سازمان ارسال شده که بیش از نیمی از این گزارش‌ها مربوط به عدم استفاده پزشکان و دندانپزشکان از دستگاه کارتخوان بوده است. براساس اعلام رئیس کل سابق سازمان مالیاتی، پس از بررسی میدانی و سایر اقدامات قانونی مثل بررسی تراکنش‌های بانکی و محرز شدن فرار مالیاتی، برای هزار و ۷۸۶ پزشک متخلف پیامک ارسال شده و هشدارهای لازم در خصوص عدم استفاده از دستگاه کارتخوان به آنان اعلام شده است.

وحید عزیزی، مدیرکل مبارزه با فرارهای مالیاتی سازمان امور مالیاتی نیز درباره فرار مالیاتی پزشکان تصریح کرده بود: «استقبال مردم از سامانه سوت‌زنی منجر شده اطلاعات مطب پزشکانی که از ارائه کارتخوان خودداری می‌کنند، ثبت شود. بر مبنای گزارش‌های مردمی در سامانه سوت‌زنی از شروع سال تاکنون بیش از ۱۵ هزار گزارش مردمی به سازمان امور مالیاتی کشور واصل شده و سهم گزارش‌های موضوع پزشکان فاقد کارتخوان بیش از ۵۰ درصد از گزارش‌هاست. ما می‌توانیم براساس ماده ۱۸۱ قانون مالیات‌های مستقیم، سراغ کسانی برویم که کتمان درآمد کنند. این ماده قانونی، یکی از ابزارهای سفت و سخت برای جلوگیری از فرارهای بزرگ مالیاتی است. به‌طوری‌که بعضی کلینیک‌ها را در تهران به همین شکل رصد کردیم و متوجه شدیم مالیات‌های چند صد میلیونی که داده‌اند، پس از بررسی به ۱۴ میلیارد تومان رسید.»

همچنین مهری حجت‌دوست، معاون فنی و نظارت سازمان نظام پزشکی ۲۸ خرداد امسال درباره مساله مالیات پزشکان گفت: «سازمان نظام پزشکی درنهایت مقرر شد چنانچه طبق محاسبه نرم افزار اظهار نامه تبصره ۱۰۰، عدد مالیات پزشکان تا سقف ۶۰۰ میلیون تومان باشد، پزشکان بتوانند بدون ارائه اظهارنامه مالیاتی از فرم تبصره ۱۰۰ استفاده کنند. امسال این رقم به ۶۰۰ میلیون تومان افزایش یافت؛ با توجه به اینکه برخی از اعضای سازمان نظام پزشکی از جمله متخصصان بیهوشی و طب اورژانس که در بیمارستان‌ها و مراکز درمانی و جراحی محدود اشتغال دارند به دلیل ماهیت شغل خود نمی‌توانند از کارتخوان استفاده و مالیات پرداخت کنند، بنابراین فهرست این دو گروه از پزشکان و نیز سایر اعضای سازمان نظام پزشکی که مطب شخصی و دفتر کار ندارند به سازمان امور مالیاتی ارسال شد که بتوانند از این پس از تبصره ماده ۱۰۰ استفاده کنند. حدود ۶ هزار متخصص طب اورژانس و بیهوشی برای استفاده از تبصره ۱۰۰ و پرداخت مالیات بدون استفاده از اظهارنامه مالیاتی اعلام آمادگی کرده‌اند. همچنین نظام پزشکی شهرستان‌ها فهرست حدود ۴ هزار نفر از اعضای سازمان نظام پزشکی را برای استفاده از تبصره ۱۰۰ به سازمان کل ارسال کرده است و ما با تأیید اعضا، این فهرست را در اختیار سازمان امور مالیاتی کشور قرار داده‌ایم. همچنین ضرایب مالیاتی پزشکان و دندانپزشکان در مراکز درمانی از ۷۰ درصد به ۴۵ درصد کاهش یافته است.» حجت‌دوست در گفت‌وگو با فرهیختگان درباره آمار پزشکانی که مالیات پرداخت نمی‌کنند، گفت: «ما می‌دانیم که بالای ۹۵ درصد از پزشکان درحال پرداخت مالیات هستند. اگر کمتر از ۵ درصد مالیات پرداخت نمی‌کنند، ما آماری از تعدادشان نداریم و سازمان امور مالیاتی باید اعلام کند.»

۱۰ خرداد امسال سیدمحمد‌های سبحانیان در نشست خبری با اصحاب رسانه درباره آمار فرار مالیاتی پزشکان گفت: «گزارش‌های مختلف و متعدد مردمی در این خصوص در سامانه سوت‌زنی سازمان امور مالیاتی کشور است که متأسفانه به تعهدات خود عمل نمی‌کنند. برخی مشاغل مانند پزشکان و وکلا و طبق قانون مکلف به استفاده از دستگاه پوز هستند و اینکه مردم گلابه می‌کنند، به این دلیل است که آنان وارد مطب پزشک می‌شوند و دغدغه این را دارند که به دنبال پول نقد باشند و این مساله از انصاف به دور است که بخش کمی از جامعه فرهیخته پزشکان این رفتار را دارند. تا امروز گزارش بالغ بر ۵ هزار پزشک به دست ما رسیده که ناظر

بر عدم استفاده آنها از دستگاه کارتخوان است که فهرست این پزشکان به سازمان نظام پزشکی ارائه شده و اقدامات بعدی و تکمیلی ناظر به تذکر کتبی است و بازدید میدانی و عدم امکان استفاده اقساری که ملزم به استفاده دستگاه‌های پوز هستند، عدم استفاده آنها از مزایای تبصره ۱۰۰ جرمی‌ای است که در بخشنامه اخیری که ناظر به تسهیل تکالیف مودیان صادر شده است. صنفی که ملزم بودند طبق قانون مجلس شورای اسلامی از دستگاه کارتخوان استفاده کنند و این کار را انجام ندادند این تسهیلات را در اختیار آنها قرار نخواهیم داد. در خصوص فرار مالیاتی تفاوتی میان اقشار و صنوف و مشاغل مختلف قائل نیستیم اما به دلیل گزارش‌های مردمی و تجربه تاریخی سازمان امور مالیاتی، برخی صنوف از فرار مالیاتی بیشتری برخوردار هستند. برای این صنوف واحدهای مجازی در سازمان ایجاد شده است که به‌صورت حرفه‌ای و تخصصی ورود پیدا می‌کنند و پیگیری جدی‌تری را ن‌شاء‌الله در این حوزه خواهیم داشت. از مجموع ۱۱ هزار گزارش تخلف سامانه سوت‌زنی، عمده تخلفات ناظر به عدم استفاده از دستگاه کارتخوان بوده است. بالغ بر ۶ هزار و ۴۰۰ گزارش درباره عدم استفاده از کارتخوان بوده و بالغ بر ۳ هزار و ۸۰۰ گزارش درباره استفاده از شماره حساب یا کارت بانکی دیگران است. نزدیک به ۱۶۰۰ گزارش درباره نداشتن پرونده مالیاتی بوده است.» سبحانیان در ادامه درباره سوت‌زنی در خصوص پزشکان مختلف در زمینه پرداخت مالیات، اعلام کرده بود که ضمن حفظ محرمانه بودن هویت این افراد، افرادی که این گزارش‌ها را در سامانه سوت‌زنی ارائه کرده‌اند، جوایزی اهدا خواهد شد.

۵ روز گذشته نیز موحدی یک‌نظر گفته بود آماري از پزشکان متخلف نداریم؛ «متأسفانه آماري از فرار مالیاتی پزشکان ندارم. برخی از پزشکان متخلف ما که از دستگاه کارتخوان استفاده نمی‌کنند از مجرای مختلف اقدام به فرار مالیاتی می‌کنند که شناسایی این افراد برای سازمان امور مالیاتی امکان‌پذیر نیست. اصناف به‌طور خاص پزشکان و افرادی که صاحب درآمد بالا هستند، درآمدشان را پنهان و کتمان می‌کنند یا سازمان امور مالیاتی قادر به شناسایی آنها نبوده این مساله است که دسترسی به اطلاعات و داده‌ها سخت و سخت‌تر شده است.»

نحوه محاسبه مالیات

مبلغ مالیات اصناف با توجه به نوع صنف و درآمد مشخص می‌شود. برای اینکه نحوه محاسبه مالیات مغازه‌داران را بدانیم ابتدا باید مقدار معافیت مالیات بر درآمد که به صورت سالانه اعلام می‌شود را بدانیم. در سال ۹۹طبق ماده ۱۰۱) مبلغ معافیت مالیات بر درآمد برابر با ۲۸٫۸ میلیون تومان، و در سال ۱۴۰۰ برابر با ۳۶ میلیون تومان درآمد سالیانه بود. این مبلغ به این معنی است که کسبه‌ای که به‌طور سالیانه تا این تا مبلغ درآمد داشته باشند، معاف از پرداخت مالیات مغازه خودشان هستند و هرچه این مقدار افزایش پیدا کند، درصد مالیات افزایش پیدا می‌کند.

برای محاسبه مالیات کسب‌وکار مدنظر، پس از تشخیص میزان سود معاف از مالیات، باید ببینید که با چه نرخ‌ی مالیات صنف موردنظر مثلا صنف پزشکان محاسبه می‌شود. ۳ نرخ برای مالیات اشخاص حقیقی با مالیات مغازه وجود دارد که برای محاسبه مالیات مغازه خودتان یا توجه به مقدار سود سالانه‌ای که داشتید باید از یک یا چند مورد از این نرخ‌ها استفاده کنید.

درصد: به ازای مازاد سودی که نسبت به رقم معافیت سالانه مالیات بر درآمد (که برای سال ۱۴۰۱ برابر با ۳۵ میلیون و ۶۰۰ هزار تومان است) کسب می‌کنید تا مقدار ۵۰ میلیون تومان سود سالانه

۲۰ درصد: به ازای مازاد سود نسبت به رقم ۵۰ میلییون تومان تا مقدار ۱۰۰ میلیون تومان

۲۵ درصد: به ازای مازاد مبلغی که بیش از ۱۰۰ میلیون تومان سود کسب کرده‌اید

کدام کسب‌وکارها باید مالیات پرداخت کنند؟

گروه اول براساس نوع فعالیت تقسیم‌بمی‌شوند؛ تمامی واردکنندگان و صادرکنندگان.

مالکان کارخانه‌ها و واحدهای تولیدی (به شرط داشتن پروانه بهره‌برداری معادن از وزارتخانه)

صاحبان هتل‌های سه‌ستاره و بالاتر

صاحبان بیمارستان‌ها، زایشگاه‌ها، درمانگاه‌ها، کلینیک‌های تخصصی

اشخاص دارای مشاغل صرافى

صاحبان فروشگاه‌های زنجیره‌ای (با مجوز فعالیت از وزارتخانه یا مراجع ذی‌ربط)

صاحب موسسات حسابرسی، حسابداری و دفترداری

ارائه‌دهندگان خدمات مالی، خدمات مدیریتی، مشاوره‌ای، انفورماتیک و طراحی سیستم

صاحبان موسسات حمل‌ونقل موتوری، زمینی، دریایی و هوایی (به‌اشکال مسافری یا باربری)

گروه دوم نیز براساس حجم فعالیت تقسیم می‌شوند؛ سایر صاحبان مشاغل و حرفه‌ای که درآمد ارزی (شامل فروش کالا یا فروش توام کالا و ارائه خدمت) دو سال قبل آنها یا آخرین درآمد قطعی شده آنها، بیش از هجده میلیارد ریال و مساوی یا کمتر از مبلغ ۵۵ میلیارد ریال باشد.

امسال طبق روال تا ۳۱ خردادماه که مهلت تسلیم اظهارنامه‌های مالیاتی صاحبان مشاغل برای عملکرد سال قبل بود، سازمان مالیاتی برنامه‌ریزی کرد که در یک فرآیند شفاف و عادلانه با استفاده از اختیار قانونی که برای سازمان امور مالیاتی در نظر گرفته شده، این افراد می‌توانند از ظرفیت تبصره ماده ۱۰۰ قانون مالیات‌های مستقیم استفاده کنند و بدون ارائه اظهارنامه از طریق سامانه الکترونیکی مالیات خود را به صورت مقطوع مشاهده کرده و پرداخت کنند. برای همه دارندگان کسب‌وکارهای کوچک و اصناف مختلف کسانی که زیر یک سقف درآمد و فروش داشته‌اند که این سقف به میزان ۶ میلیارد و ۷۲۰ میلیارد تومان برای سال ۱۴۰۱ در نظر گرفته شده است، افرادی که در این سقف و کمتر از آن درآمد داشته‌اند، در قالب تبصره ۱۰۰ قانون مالیات‌های می‌توانند وارد سامانه شده و مالیات مقطوع خود را ببینند و آن را به صورت یا حداکثر در ۴ قسط بپردازند و نیازی به ارائه اظهارنامه مالیاتی هم ندارند.

براساس اعلام سازمان امور مالیاتی، برخی از صنوف طبق قانون الزام در به کارگیری دستگاه پوز یا پایانه فروشگاهی دارند. براساس جزء ۲ بند (ز)، تبصره ۶، قانون بودجه ۱۴۰۱ پزشکان، پیراپزشکان، مامایی، دندانپزشکی، وکلا و مشاوره خانواده الزام دارند دستگاه کارتخوان و پوز نصب کنند و کسانی که از آن استفاده نکنند، از شمول تبصره ۱۰۰ خارج می‌شوند و باید حتما اظهارنامه مالیاتی بدهند و به اظهارنامه آنها به دقت رسیدگی می‌شود.

همچنین نرخ مالیات دستگاه کارتخوان به صورت زیر است:

۱۵ درصد: درآمد شمول مالیات سالانه از ۱ تا ۲۰۰ میلیون تومان

۲۰ درصد: درآمد شمول مالیات سالانه از ۲۰۰ تا ۴۰۰ میلیون تومان

۲۵ درصد: درآمد شمول مالیات سالانه از ۴۰۰ میلیون تومان به بالا

آمارهای ضد و نقیض

همان گونه که در گزارش اشاره شد، آمارها در خصوص تعداد و نسبت پزشکانی که مالیات پرداخت می‌کنند و پزشکانی که درحال پرداخت مالیات هستند ضد و نقیض است و ارگان‌های مرتبط با پزشکان یا مساله اخذ مالیات، حتی قادر به اعلام نسبی یا درصد آمار پزشکان متخلف هم نبوده‌اند. علی‌رغم اینکه موحدی یک‌نظر در برنامه تلویزیونی در چند شب گذشته گفته بود که قرار است «از روش‌های نوآورانه و بدیع برای شناسایی این افراد استفاده کنند» اما مسئولان دیگر سازمان امور مالیاتی اعلام کرده بودند که اکثر گزارش‌ها مرتبط با سامانه سوت‌زنی و از سوی مردم بوده است. با وجود گذشت ۴ سال از تصویب این قانون اما همچنان سازمان امور مالیاتی و سازمان نظام پزشکی، آمار دقیقی از تعداد پزشکان متخلف اعلام نکرده‌اند.

۹ جوابیه

مدیرمسئول محترم روزنامه فرهیختگان

با سلام و تحیات

ضمن آرزوی سلامتی و توفیق روزافزون، در پاسخ به مطلب مندرج در آن روزنامه به تاریخ ۲/۳/۱۴۰۲ با عنوان «سایه غول کنکور روی سر امتحانات نهایی» پاسخ مرکز ارزشیابی و تضمین کیفیت نظام آموزشی وزارت آموزش و پرورش را به استحضار می‌رساند.

باید توجه نمود که تقلب به عنوان یک اصل در امتحانات مطرح نیست بلکه پیامدی ناشی از اهمیت موضوع آزمون‌های سرتسوت‌ساز است که در تمامی آزمون‌ها عمومیت دارد و اگر غیر از این بود، تشکیل حوزه برگزاری آزمون و تعریف

و هرچند حتی بروز یک تخلف نیز مذموم است اما این عدد به منظور تنویر اذهان و اطمینان بخشی به دانش آموز عزیز و خانواده‌های آنها درخصوص اهتمام آموزش و پرورش نسبت به مراقبت از برگزاری آزمون‌های امن، گزارش شده است. فرایند آزمون به عنوان یک اقدام ملی و سازمانی توسط ۶۰ هزار نفر در سراسر کشور به عنوان عوامل برگزاری، راهبری می‌شود و نهادهای نظارتی درون سازمان و بیرون سازمانی این فرایندها را رصد می‌کنند.

ترویج، تبلیغ و خرید و فروش ابزارهای جاسوسی و ضدجاسوسی که به حوزه‌های آزمون کنکور یا امتحانات نهایی راه پیدا می‌کند جرم قلمداد می‌شود و وزارت آموزش و پرورش برخورد با سودجویانی که در فضای مجازی